

Datum van inontvangstneming : 18/05/2018

Zaak C-186/18

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

9 maart 2018

Verwijzende rechter:

Tribunal Supremo (Spanje)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

7 maart 2018

Verzoekende partij:

██████████ S.L.

Verwerende partij:

Club de Variedades Vegetales Protegidas

Cassatie en schending van procedurevoorschriften, zaaknummer: 1942/2015

[OMISSIS]

TRIBUNAL SUPREMO

Civiele kamer

Beschikking

[OMISSIS] [kamersamenstelling]

Madrid, 7 maart 2018.

[OMISSIS] [rapporteur]

FEITEN

TEN EERSTE: *geding dat aanleiding is voor het stellen van de prejudiciële vraag*

1. Nadorcott Protection S.A.R.L. is de houder van een plantenras, Nadorcott geheten. Carpa Dorada, S.A., exclusief licentiehouders van de rechten op dit plantenras, heeft eerst Gestión de Licencias Vegetales (GESLIVE AIE), tot 12 december 2008, en daarna Club de Variedades Vegetales Protegidas, belast met het beheer van de rechten van de houder van het plantenras en opdracht gegeven om rechtsvorderingen in te stellen tegen ██████████ S.L. wegens schending van deze rechten.

Nadorcott Protection S.A.R.L. heeft op 22 augustus 1995 bij het Communautair Bureau voor Planterassen (CBPR) een aanvraag ingediend tot verlening van het communautaire kwekersrecht voor dit plantenras. De aanvraag werd op 22 februari 1996 bekendgemaakt in het Mededelingenblad van dat bureau.

Het Communautair Bureau verleende het kwekersrecht op 4 oktober 2004 en maakte deze verlening bekend in het mededelingenblad van 15 december 2004. De Federación de Cooperativas Agrícolas Valencianas stelde beroep in tegen deze beslissing. Het beroep werd op 11 februari 2005 aangekondigd en op 14 april 2005 ingesteld. Dit beroep schorste de verlening van het communautaire kwekersrecht voor dit ras tot het op 8 november 2005 door de kamer van beroep van het Bureau werd verworpen. Deze beslissing werd op 15 februari 2006 bekendgemaakt in het mededelingenblad.

Zij werd aangevochten bij het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen, maar dit beroep schorste de rechten die voortvloeiden uit de verlening van het kwekersrecht voor het plantenras niet. Het Gerecht heeft het beroep verworpen bij arrest van 31 januari 2008, dat op 8 maart 2008 werd gepubliceerd.

Het bedrijf ██████████ S.L., exploiteert sinds 2006 op een perceel te Alhama de Murcia een boomgaard met mandarijnen van het ras Nadorcott (4 457 bomen).

Bij brief van 30 oktober 2007 heeft GESLIVE ██████████ S.L. gesommeerd de exploitatie van dit plantenras te beëindigen, zolang niet om de desbetreffende licentie was verzocht.

Op 30 maart 2011 heeft Club de Variedades Vegetales Protegida nog een brief gezonden aan ██████████ S.L. met de vordering dat voor het geval dit bedrijf nog steeds 5 000 mandarijnenbomen van het ras Nadorcott exploiteerde, deze exploitatie te beëindigen.

In november 2011 heeft Club de Variedades Vegetales Protegidas bij de juzgado de lo mercantil (handelsrecht) met een verzoek om voorlopige maatregelen verzocht om vaststelling van de inbreuk.

[REDACTED]

2. Club de Variedades Vegetales Protegidas heeft een rechtsvordering ingesteld tegen [REDACTED] S.L. opdat zou worden vastgesteld dat gedurende het tijdvak van de voorlopige bescherming (van 26 februari 1986 tot 16 februari 2006) inbreuk was gemaakt op de rechten op het ras Nadorcott en verweerster zou worden veroordeeld tot een redelijke schadevergoeding van 17 500 EUR, vermeerderd met btw.

Naast deze op voorlopige bescherming van het plantenras gebaseerde vorderingen, stelde Club de Variedades Vegetales Protegidas ook vorderingen in wegens de exploitatie na 15 februari 2006. Concreet verzocht zij om vaststelling dat inbreuk werd gemaakt op de rechten op het ras Nadorcott vanaf die datum tot de beëindiging ervan. Tevens verzocht Club de Variedades Vegetales Protegidas om veroordeling van verweerster tot het beëindigen van die exploitatie zonder toestemming van de rechthebbende op het plantenras; verwijdering, en in haar geval vernietiging, van al het plantmateriaal van dit ras waarover verweerders beschikken; schadeloosstelling van verzoekster ten bedrage van 35 000 EUR, vermeerderd met btw; publicatie, op haar kosten, van de kop en het dictum van de uitspraak.

TEN TWEEDE: *beslissing in het geding in eerste en in tweede aanleg*

1. De rechter in eerste aanleg heeft de exceptie van verjaring van de vordering toegewezen. Hij oordeelde dat overeenkomstig artikel 96 van verordening (EG) nr. 2100/94 de verjaringstermijn voor het instellen van een vordering drie jaar was vanaf het tijdstip waarop houder, wanneer het kwekersrecht voor het plantenras eenmaal is verleend, kennis heeft gekregen van de inbreuken en van de identiteit van de overtreder. De rechter was van mening dat de rechthebbende op het plantenras tenminste vanaf de brief van GESLIVE aan [REDACTED] S.L., op 30 oktober 2007, op de hoogte was van de exploitatie door [REDACTED] S.L. Derhalve was de verjaringstermijn verstreken, daar pas bij de brief van 30 maart 2011, dit keer door Club de Variedades Vegetales Protegidas, opnieuw werd gevorderd dat de exploitatie werd beëindigd.

2. In het hoger beroep was de Audiencia (rechter in tweede aanleg) van oordeel dat aangezien de inbreukmakende handelingen waren herhaald, de verjaring alleen ziet op de handelingen die meer dan drie jaar vóór de vordering in kortgeding plaatsvonden, die de verjaring in november 2009 onderbrak, maar niet op de handelingen van nadien.

Wat de grond van de zaak betreft, is in de uitspraak in hoger beroep vastgesteld dat verweerster noch de exploitatie noch het ontbreken van toestemming van de rechthebbende op van plantenras heeft betwist, maar alleen de schadevergoeding. De rechter in tweede aanleg heeft rekening gehouden met de verlaging van de schadevergoeding door verzoekster en paste ter dekking van zowel de schadevergoeding wegens inbreuk als de overeenkomstige voorlopige bescherming het bedrag toe van 7 EUR per boom, wat neerkomt op een

totaalbedrag van 31 199 EUR. Bovendien werd verweerster bevolen de inbreukmakende handelingen te beëindigen, elk plantmateriaal van dit ras, daaronder begrepen gedroogd materiaal, waarover zij beschikte, te verwijderen, en in haar geval te vernietigen, en de kop en het dictum van het vonnis op haar kosten te publiceren.

TEN DERDE: *prejudiciële verwijzing*

1. Tegen de uitspraak in hoger beroep heeft ██████████ S.L. cassatieberoep ingesteld bij de Tribunal Supremo (verwijzende rechter), waarin zij bezwaar maakt tegen de uitlegging die in de uitspraak in hoger beroep met betrekking tot het beginpunt voor de berekening van de verjaringstermijn is gegeven van artikel 96 van verordening (EG) nr. 2100/94.

Nadat het cassatieberoep ontvankelijk was verklaard, werd bepaald dat de zaak op 20 december 2017 ten gronde zou worden behandeld. Bij beschikking van die zelfde datum werd de behandeling van de zaak geschorst en een nieuwe datum vastgesteld voor 24 januari 2018. Tijdens die behandeling waren partijen het erover eens dat het Hof van Justitie om een prejudiciële beslissing diende te worden verzocht over de uitlegging van artikel 96 van verordening (EG) nr. 2100/94 inzake het communautaire kwekersrecht.

2. [Partijen] [OMISSIS] hebben daarover hun stellingen geformuleerd. [Or. 5]

IN RECHTE

TEN EERSTE Teneinde de betekenis van de prejudiciële vragen te begrijpen kunnen de relevantste feiten als volgt worden samengevat:

Nadorcott Protection S.A.R.L. is de houder van het plantenras Nadorcott. Carpa Dorada, S.A., exclusief licentiehouden van de rechten op dit plantenras, belaste eerst Gestión de Licencias Vegetales (GESLIVE AIE), tot 12 december 2008, en daarna Club de Variedades Vegetales Protegidas, met het beheer van de rechten van de houder van het plantenras en met het instellen van vorderingen tegen ██████████ S.L. wegens inbreuk op die rechten.

Het bedrijf ██████████ S.L. exploiteert sinds 2006 op een perceel te Alhama de Murcia een boomgaard met mandarijnen van het ras Nadorcott (4 457 bomen).

Bij brief van 30 oktober 2007 heeft GESLIVE ██████████ S.L. gesommeerd de exploitatie van dit plantenras te beëindigen, zolang niet om de desbetreffende toestemming was verzocht.

Op 30 maart 2011 heeft Club de Variedades Vegetales Protegida nog een brief gezonden aan ██████████ S.L. met de vordering dat voor het geval dit

██████████

bedrijf nog steeds 5 000 mandarijnenbomen van het ras Nadorcott exploiteerde, deze exploitatie te beëindigen.

Vanaf de eerste dagvaarding, op 30 oktober 2007, tot het tijdstip waarop de tweede dagvaarding werd toegezonden, op 30 maart 2011, is dus meer dan drie jaar verstreken.

TEN TWEEDE De door verzoekster ingestelde vorderingen zijn gebaseerd op de rechten die zij ontleent aan de aanvraag voor en de registratie van het Nadorcott-plantenras bij het Europees Bureau.

De registratie van dit ras verleent de houder en in voorkomend geval de licentiehouder een aantal exclusieve rechten volgens de voorwaarden die in de artikelen 13 en volgende van verordening (EG) nr. 2100/94 van 27 juli 1994 zijn bepaald.

Deze exclusieve rechten komen tot uiting in een *ius prohibendi* en in een reeks rechtsvorderingen in geval van een inbreuk (artikel 94). Tegelijkertijd heeft de houder of de licentiehouder ervan vanaf de bekendmaking van de registratieaanvraag tot de verlening van het kwekersrecht ook het recht om een passende vergoeding te eisen van eenieder die „een handeling verricht die hem na die tijd uit hoofde van het communautaire kwekersrecht verboden zou zijn” (artikel 95).

Voor het instellen van deze vorderingen geldt een specifieke verjaringstermijn, die is vastgelegd in artikel 96:

„Vorderingen op grond van de artikelen 94 en 95 verjaren drie jaar na het tijdstip waarop het communautaire kwekersrecht uiteindelijk is verleend en de houder kennis heeft gekregen van de betrokken handeling en van de identiteit van de overtreder, of, bij het ontbreken van dergelijke kennis, dertig jaar na de voltrekking van de handeling.”

TEN DERDE Met betrekking tot de berekening van de verjaringstermijnen van de andere vorderingen inzake inbreuk op de rechten van intellectuele en industriële eigendom, daaronder begrepen oneerlijke mededinging, maakt de Tribunal Supremo onderscheid naargelang de inbreukmakende handelingen eenmalig dan wel doorlopend hebben plaatsgevonden. In dit laatste geval, dat hierna zal worden aangeduid als „doorlopende handelingen”, wanneer eerder en dus buiten de verjaringstermijn bekend was dat inbreukmakende handelingen plaatsvonden, past de verwijzende rechter de werking van de verjaring toe op de concrete inbreukmakende handelingen die buiten die periode hebben plaatsgevonden, maar [niet] op de inbreukmakende handelingen die zijn blijven voortduren binnen die periode.

Zo heeft de verwijzende rechter in het arrest 184/2014 van 15 april 2014, betreffende inbreuk op een merkrecht, bijvoorbeeld geoordeeld:

„In bepaalde gevallen duurt de schending van het merkrecht voort in de tijd wegens een doorlopende handelwijze, wat voortzetting van de schending betekent zolang de handelwijze niet wordt beëindigd. In die gevallen, indien er geen voorschrift is dat dit uitsluit, blijkt uit de huidige rechtspraak dat, wanneer een onrechtmatige situatie, in verband waarmee de rechtsvordering is ingesteld, voortduurt of zich opnieuw voordoet, hetzelfde geldt voor de mogelijkheid om die vordering in te stellen en bijgevolg voor het aanvangstijdstip van de verjaringstermijn, dat wordt opgeschoven zolang de inbreuk voortduurt of wordt herhaald”.

TEN VIERDE Aangezien artikel 96 van verordening (EG) nr. 2100/94 niet alleen de verjaringstermijn (drie jaar) regelt, maar ook de berekening van deze termijn (vanaf de datum waarop het communautaire kwekersrecht uiteindelijk is verleend en de houder kennis heeft gekregen van de handeling en de identiteit van de overtreder), moet de uitlegging ervan in de gehele Europese Unie uniform zijn.

De verwijzende rechter heeft er twijfels over of het criterium dat hij heeft gehanteerd voor het beginpunt van de berekening van de verschillende verjaringstermijnen, die volgens de nationale wettelijke regeling van toepassing zijn in geval van inbreuk op de rechten van intellectuele en industriële eigendom, daaronder begrepen oneerlijke mededinging, ook kan worden toegepast op artikel 96 van verordening (EG) nr. 2100/94 en of dit overeenstemt met het criterium dat de gerechten van de andere lidstaten van de Europese Unie hanteren. Daarom worden de onderhavige prejudiciële vragen gesteld.

De verwijzende rechter wenst te vernemen hoe volgens het Hof van Justitie de termijn van drie jaar moet worden berekend wanneer duidelijk is op welke datum de rechthebbende, nadat het kwekersrecht uiteindelijk was verleend, kennis heeft gekregen van de inbreuk en van de identiteit van de overtreder, en de inbreukmakende handelingen niet zijn onderbroken maar zijn blijven voortduren totdat rechtsvorderingen werden ingesteld, met dien verstande dat de termijn van drie jaar is verstreken sinds voor het eerst kennis was gekregen van de inbreuk.

Indien wordt aangenomen dat voor het intreden van de verjaring als bedoeld in artikel 96 irrelevant is dat inbreukmakende handelingen zijn blijven voortduren tot de instelling van de rechtsvordering, dan volstaat in dit geval dat er meer dan drie jaar zijn verstreken sinds de houder, nadat het kwekersrecht was verleend, kennis heeft gekregen van de inbreuk en de identiteit van de overtreder, opdat de vorderingen als verjaard kunnen worden beschouwd.

Indien wordt aangenomen dat de verjaring uitsluitend intreedt met betrekking tot concrete inbreukmakende handelingen die buiten de termijn van drie jaar zijn verricht, maar niet met betrekking tot die welke binnen die termijn zijn verricht, dan zou de vordering tot beëindiging van de inbreuk en tot schadevergoeding kunnen slagen, maar alleen met betrekking tot laatstbedoelde handelingen die binnen deze drie jaar zijn verricht.

[REDACTED]

TEN VIJFDE Bijgevolg verzoekt de verwijzende rechter [het Hof van Justitie] om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

Kan artikel 96 van verordening (EG) nr. 2100/94 aldus worden uitgelegd dat vorderingen als bedoeld in de artikelen 94 en 95 van deze verordening zijn verjaard wanneer sinds het tijdstip waarop de rechthebbende, nadat het kwekersrecht is verleend, kennis heeft gekregen van de inbreukmakende handeling en van de identiteit van de overtreder, de termijn van drie jaar is verstreken, hoewel de inbreukmakende handelingen hebben voortgeduurd tot het tijdstip waarop de rechtsvordering werd ingesteld?

Of treedt de verjaring enkel in met betrekking tot de handelingen die zijn verricht buiten de termijn van drie jaar vóór het tijdstip de vordering werd ingesteld, maar niet met betrekking tot die welke binnen dat tijdvak zijn verricht?

TEN ZESDE De beantwoording van de prejudiciële vragen is van invloed op de beslechting van het geding.

BESLISSING

De Kamer beslist: op grond van het bovenstaande verzoekt de Kamer het Hof van Justitie van de Europese Unie om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

- 1) Staat artikel 96 van verordening (EG) nr. 2100/94 inzake het communautaire kwekersrecht in de weg aan een uitlegging volgens welke vorderingen krachtens de artikelen 94 en 95 van deze verordening zijn verjaard wanneer sinds het tijdstip waarop de rechthebbende, nadat het kwekersrecht is verleend, kennis heeft gekregen van de inbreukmakende handeling en van de identiteit van de overtreder, de termijn van drie jaar is verstreken, hoewel de inbreukmakende handelingen hebben voortgeduurd tot het tijdstip waarop de rechtsvordering werd ingesteld?
- 2) Indien de eerste vraag ontkennend wordt beantwoord, moet dan worden aangenomen dat overeenkomstig artikel 96 van verordening nr. 2100/94 de verjaring enkel intreedt met betrekking tot de inbreukmakende handelingen die buiten de termijn van drie jaar zijn verricht, maar niet met betrekking tot die welke binnen die drie jaar zijn verricht?
- 3) Indien de tweede vraag bevestigend wordt beantwoord, kan dan een rechtsvordering tot beëindiging van de inbreuk en tevens tot schadevergoeding alleen slagen met betrekking tot laatstbedoelde handelingen die binnen die drie jaar zijn verricht?

[OMISSIS]

De onderhavige beslissing is definitief en er staat daartegen geen beroep open.

[OMISSIS] [slotformule en ondertekeningen]